

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ ในอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปของตารางประกอบการอธิบายแบ่งออกเป็น 6 ตอน ตามลำดับดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมต่อความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ ในอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ ในอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม(การทดสอบสมมุติฐาน)
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ
- ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านการผลิตและการตลาดของชมรมผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ
- ตอนที่ 6 ข้อมูลเรื่องปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

1.1 เพศ

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่เลี้ยงปลานิลแปลงเพศส่วนใหญ่ เป็นชายจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 78.7 และเพศหญิงจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าเพศหญิง (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เพศของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	118	78.7
หญิง	32	21.3
รวม	150	100

1.2 อายุ

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศส่วนใหญ่ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 46 มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี รองลงมาจำนวน 55 คนคิดเป็นร้อยละ 36.7 มีอายุมากกว่า 50 ปีและร้อยละ 17.3 มีจำนวน 26 คนมีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี โดยมีอายุต่ำสุด 29 ปี อายุสูงสุด 71 ปี อายุเฉลี่ย 48.21 ปี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา

อายุ(ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ40	26	17.3
41-50	69	46
มากกว่า50	55	36.7
รวม	150	100

อายุต่ำสุด 29 ปี

อายุเฉลี่ย 48.21 ปี

อายุสูงสุด 71 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.31

1.3 สถานภาพสมรส

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศส่วนใหญ่ จำนวน 132 คนคิดเป็นร้อยละ 88 สมรสแล้วอยู่ด้วยกัน รองลงมาจำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 8.7 เป็นหม้าย รองลงมาจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 2 มีสถานภาพเป็นโสดและร้อยละ 1.3 หย่าร้าง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 สถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	3	2
สมรสแล้วอยู่ด้วยกัน	132	88
หย่าร้าง	2	1.3
หม้าย	13	8.7
รวม	150	100

1.4 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศส่วนใหญ่ร้อยละ 26.7 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 รองลงมาร้อยละ 26 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	3	2
ประถมศึกษาปีที่ 4	39	26
ประถมศึกษาปีที่ 6	27	18
มัธยมศึกษาปีที่ 3	40	26.7
มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า	17	11.3
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	12	8
ปริญญาตรี	12	8
รวม	150	100

1.5 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากผลการวิเคราะห์จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.3 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า 4 คน และร้อยละ 44.7 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 4 คน (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร

สมาชิกในครัวเรือน(คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 4	83	55.3
มากกว่า 4	67	44.7
รวม	150	100

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 2 คน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.35 คน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด 9 คน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.09

1.6 ประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าประสบการณ์ในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศส่วนใหญ่พบว่า ร้อยละ 54 มีประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี ร้อยละ 46 มีประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ มากกว่า 8 ปี (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

ประสบการณ์การเลี้ยงปลา(ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	81	54
มากกว่า 8 ปี	69	46
รวม	150	100

ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศต่ำสุด 2 ปี

ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศสูงสุด 26 ปี

ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศเฉลี่ย 8.45 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.55

1.7 การเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 65.3 เป็นสมาชิกกลุ่มปลาทอง รองลงมาร้อยละ 33.3 เป็นสมาชิกกลุ่มปลานิลเขียงรายและร้อยละ 1.4 เป็นสมาชิกกลุ่มปลาเมืองพาน โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศในอำเภอพานมีการเข้าร่วมกลุ่มกันทุกราย ในพื้นที่อำเภอพานโดยมีการซื้อปลาตามกลุ่มของเกษตรกรทุกวัน ในการรวมกลุ่มของสมาชิกเพื่อให้กลุ่มดำเนินกิจกรรมทางการตลาดให้แก่สมาชิกทั้งการจับปลาและขายปลาให้แก่เกษตรกรทั้งหมดและการรวมกลุ่มเพื่อเป็นการต่อรองเพื่อไม่ให้ราคาตกต่ำ ได้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสามารถซื้ออาหารปลาในราคาที่ถูก (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 การเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

เป็นสมาชิกกลุ่ม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลาทอง	98	65.3
ปลาเมืองพาน	2	1.4
ปลานิลเขียงราย	50	33.3
รวม	150	100

1.8 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่ม

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 78.7 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มมากกว่า 5 ปี และร้อยละ 21.3 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกตั้งแต่ 1-5 ปี (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่ม

ระยะเวลา (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-5	32	21.3
มากกว่า 5	118	78.7
รวม	150	100

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มต่ำสุด 1 ปี

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มเฉลี่ย 6.45 ปี

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มสูงสุด 10 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.49

1.9 ข้อดีและข้อเสียของการเป็นสมาชิก

จากผลการวิเคราะห์ข้อดีของการเข้าร่วมกลุ่มพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 100 กลุ่มจัดการเรื่องการขายปลาให้ ร้อยละ 35.3 ได้รับความรู้เรื่องการเลี้ยงปลา และร้อยละ 19.3 เกษตรกรซื้ออาหารปลาได้ในราคาถูกลง ข้อเสียของการเข้าร่วมกลุ่มพบว่า ร้อยละ 15.3 เกษตรกรต้องเข้าคิวรอการขายนาน (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ข้อดีและข้อเสียของการเป็นสมาชิก

ข้อดีและข้อเสีย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้อดี		
ได้รับความรู้เรื่องการเลี้ยงปลา	53	35.3
กลุ่มจัดการเรื่องการขายปลาให้	150	100
ซื้ออาหารปลาได้ในราคาที่ถูกลง	29	19.3
สามารถต่อรองราคา	23	15.3
มีเงินปันผลคืนสู่สมาชิก	17	11.3
ข้อเสีย		
ต้องเข้าคิวรอการขายนาน	23	15.3

หมายเหตุ ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.10 พื้นที่บ่อเลี้ยงปลาของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์จำนวนพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศพบว่า จำนวนพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาส่วนใหญ่ร้อยละ 35.4 อยู่ระหว่าง 5-10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 34 มีพื้นที่บ่อเลี้ยงปลา น้อยกว่า 5 ไร่ และ ร้อยละ 20.0 มีพื้นที่บ่อปลา 11 – 15 ไร่ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พื้นที่บ่อเลี้ยงปลาของเกษตรกร

พื้นที่บ่อเลี้ยงปลา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ไร่	51	34.0
5-10 ไร่	53	35.4
11-15 ไร่	30	20.0
16-20 ไร่	8	5.3
มากกว่า 20 ไร่	8	5.3
รวม	150	100

จำนวนพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาน้อยสุด 2 งาน
จำนวนพื้นที่บ่อเลี้ยงปลามากสุด 60 ไร่

จำนวนพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาเฉลี่ย 8.76 ไร่
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.66

1.11 จำนวนบ่อที่เกษตรกรกรใช้เลี้ยงปลา

ผลจากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่เลี้ยงปลานิลแปลงเพศส่วนใหญ่จำนวน 66 คนคิดเป็นร้อยละ 44 มีบ่อเลี้ยงปลา 1-5 บ่อ รองลงมาเกษตรกรจำนวน 62 คนคิดเป็นร้อยละ 41.3 มีบ่อเลี้ยงปลา 6-10 บ่อ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนบ่อที่เกษตรกรใช้เลี้ยงปลา

จำนวนบ่อเลี้ยงปลาของ เกษตรกร(บ่อ)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-5	66	44
6-10	62	41.3
มากกว่า 10	22	14.7
รวม	150	100

จำนวนบ่อต่ำสุด 1 บ่อ

จำนวนบ่อเฉลี่ย 6.79

จำนวนบ่อสูงสุด 22 บ่อ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.89

1.12 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานช่วยเหลือปลา

จากผลการวิเคราะห์พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานช่วยเหลือปลาส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.3 มีจำนวน 1-2 คน และร้อยละ 20.7 มีจำนวนมากกว่า 2 คน (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานช่วยเหลือปลา

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยเหลือปลา (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-2	119	79.3
มากกว่า 2	31	20.7
รวม	150	100

จำนวนสมาชิกที่ช่วยต่ำสุด 1 คน จำนวนสมาชิกที่ช่วยเหลือ 2.11

จำนวนสมาชิกที่ช่วยสูงสุด 4 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56

1.13 อาชีพภาคเกษตรอื่นนอกเหนือจากการเลี้ยงปลา

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า อาชีพภาคการเกษตรอื่นนอกเหนือจากการเลี้ยงปลาส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.3 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ รองลงมาร้อยละ 56 ประกอบอาชีพทำนา และร้อยละ 50 ประกอบอาชีพทำสวน (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 อาชีพภาคการเกษตรอื่นนอกเหนือจากการเลี้ยงปลา

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำนา	85	56
ทำไร่	2	1.3
ทำสวน	75	50
เลี้ยงสัตว์	140	93.3

หมายเหตุ ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

อาชีพทำสวนเกษตรกรในอำเภอพานปลูก ผักภาค กะหล่ำปลี ผักภาคขาว สวนกระเทียม พริก หอมแดง ลำไย มะม่วง

อาชีพเลี้ยงสัตว์เกษตรกรในอำเภอพานเลี้ยงไก่ เลี้ยงหมู เลี้ยงวัว เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงปลาจุก ปลาสวย ปลาสลิด ปลาไน

1.14 อาชีพนอกภาคเกษตร

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า อาชีพนอกภาคเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 34.7 ประกอบอาชีพค้าขาย รองลงมาร้อยละ 16.7 ประกอบอาชีพรับจ้าง และร้อยละ 9.3 ประกอบอาชีพรับราชการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่เลี้ยงปลาจะประกอบอาชีพอื่นควบคู่ไปด้วยเนื่องจากการเลี้ยงปลาไม่ต้องใช้เวลาทั้งวัน การเลี้ยงจะให้อาหารบางเวลาเท่านั้นและไม่ค่อยดูแลเอาใจใส่มาก ทำให้เกษตรกรมีเวลาที่จะประกอบอาชีพอื่นได้ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 อาชีพนอกภาคเกษตร

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ	14	9.3
รับจ้าง	25	16.7
ค้าขาย	52	34.7
หัตถกรรม	2	1.3
ร้านขายอาหาร	2	1.3

หมายเหตุ ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.15 รายได้ภาคการเกษตร

จากผลการวิเคราะห์รายได้จากภาคการเกษตรของเกษตรกร พบว่า เกษตรส่วนใหญ่ร้อยละ 44 มีรายได้จากภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท รองลงมาร้อยละ 37.3 มีรายได้จากภาคการเกษตรระหว่าง 100,001-200,000 และร้อยละ 17.3 มีรายได้จากภาคการเกษตรมากกว่า 200,000 บาท โดยมีรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ย 177,168.92 บาท (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 รายได้ภาคการเกษตรของเกษตรกร

รายได้ภาคการเกษตร (บาท/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000	66	44
100,001-200,000	56	37.3
มากกว่า 200,000	26	17.3
รวม	150	100

รายได้ภาคการเกษตรต่ำสุด 30,000 บาท รายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ย 177,168.92 บาท

รายได้ภาคการเกษตรสูงสุด 3,500,000 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 307,667.82

1.16 รายได้นอกภาคการเกษตร

จากผลการวิเคราะห์รายได้นอกภาคการเกษตรของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 40 มีรายได้นอกภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท รองลงมาร้อยละ 13.3 มีรายได้นอกภาคการเกษตรระหว่าง 100,001-200,000 บาท และร้อยละ 6 มีรายได้นอกภาคการเกษตรมากกว่า 200,000 บาท โดยมีรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 103,646.29 บาท (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 รายได้นอกภาคการเกษตร

รายได้นอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000	60	40
100,001-200,000	20	13.3
มากกว่า 200,000	9	6
รวม	89	59.3

* อีก 61 คนไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตร

รายได้ภาคการเกษตรต่ำสุด 8,000 บาท

รายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ย 103,646.29 บาท

รายได้ภาคการเกษตรสูงสุด 824,000 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 112,778.63

1.17 รายได้รวมของเกษตรกร

ผลจากการวิเคราะห์รายได้รวมของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 64.7 มีรายได้ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200,000 บาท รองลงมาร้อยละ 25.3 มีรายได้ระหว่าง 200,001-400,000 บาท และร้อยละ 10 มีรายได้มากกว่า 400,000 บาท รายได้ภาคการเกษตรต่ำที่สุด 38,000 บาท รายได้ ภาคการเกษตรสูงที่สุด 3,500,000 บาท โดยมีรายได้รวมเฉลี่ย 238,790.13 บาท (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 รายได้รวมของเกษตรกร

รายได้รวมของเกษตรกร (บาท/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200,000	97	64.7
200,001-400,000	38	25.3
มากกว่า 400,000	15	10
รวม	150	100

รายได้รวมต่ำสุด 38,000 บาท รายได้รวมเฉลี่ย 238,790.13 บาท
รายได้รวมสูงสุด 3,500,000 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 318,814.22

1.18 เกษตรกรได้กู้เงินมาเพื่อเลี้ยงปลาในแปลงเพศ

จากผลการวิเคราะห์ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 84 เกษตรกรมีการกู้เงินมาเพื่อใช้เลี้ยงปลาและ ร้อยละ 16 ไม่กู้เงิน (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 เกษตรกรได้มีการกู้เงินมาเพื่อการเลี้ยงปลาหรือไม่

เกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่กู้	24	16
กู้เงิน	126	84
รวม	150	100

1.19 เกษตรกรได้มีการกู้เงินมาจากแหล่งเงินกู้

จากผลการวิเคราะห์จากการที่เกษตรกรได้มีการกู้เงินเพื่อใช้เลี้ยงปลา พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 80 เกษตรกรได้มีการกู้เงินมาจาก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ รองลงมาร้อยละ 26.7 เกษตรกรได้กู้มาจาก สหกรณ์การเกษตร และร้อยละ 14.7 เกษตรกรได้กู้มาจาก ธนาคารพาณิชย์ (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 เกษตรกรได้มีการกู้เงินมาจากแหล่งเงินกู้

แหล่งเงินกู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส)	120	80
สหกรณ์การเกษตร	40	26.7
ธนาคารพาณิชย์	22	14.7
กองทุนหมู่บ้าน	1	0.7
อื่นๆ *	2	1.3

หมายเหตุ ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
อื่นๆ ได้แก่ ยืมจากญาติ

1.20 เกษตรกรมีหนี้สินของครัวเรือน ปี 2547

จากผลการวิเคราะห์ว่าเกษตรกรมีหนี้สินครัวเรือน พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 90 เกษตรกรมีหนี้สิน ทั้งนำมาลงทุนเลี้ยงปลาและนำมาใช้ในการลงทุนอย่างอื่น และร้อยละ 10 เกษตรกรไม่มีหนี้สินใดๆ มีการลงทุนเท่าที่เงินมีอยู่ไม่ต้องการเป็นหนี้ใคร (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 เกษตรกรมีหนี้สินครัวเรือน

หนี้สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	15	10
มี	135	90
รวม	150	100

1.21 จำนวนหนี้สินของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์หนี้สินของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 49.3 มีหนี้สินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 200,000 บาท รองลงมาร้อยละ 20.7 มีหนี้สิน 200,001-400,000 บาท และร้อยละ 20 มีหนี้สินมากกว่า 400,000 บาท โดยเกษตรกรที่มีหนี้สินน้อยที่สุด 10,000 บาท และเกษตรกรที่มีหนี้สินมากที่สุด 1,000,000 บาท โดยมีหนี้สินเฉลี่ย 341,740.74 บาท (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แสดงหนี้สินของเกษตรกรจำนวน 135 คน

หนี้สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200,000	74	49.3
200,001-400,000	31	20.7
มากกว่า 400,000	30	20
รวม	135	

หนี้สินต่ำสุด 10,000 บาท หนี้สินเฉลี่ย 341,740.74 บาท
หนี้สินสูงสุด 1,000,000 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 414,541.79

1.22 จำนวนพันธุ์ปลาที่เลี้ยงต่อไร่

จากผลการวิเคราะห์จำนวนพันธุ์ปลาที่เกษตรกรเลี้ยงต่อไร่ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 98.7 มีการปล่อยพันธุ์ปลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5000 ตัว และร้อยละ 1.3 เกษตรกรปล่อยพันธุ์ปลา 5,001-10,000 ตัว โดยมีจำนวนน้อยสุด 5,000 ตัว และจำนวนสูงสุด 10,000 ตัว โดยมีจำนวนเฉลี่ย 5,040 ตัว (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 จำนวนพันธุ์ปลาที่เลี้ยงต่อไร่

จำนวน (ตัว/ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000	148	98.7
5,001-10,000	2	1.3
รวม	150	100

จำนวนต่ำสุด 5,000 ตัว จำนวนเฉลี่ย 5,040 ตัว
จำนวนสูงสุด 10,000 ตัว ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 415.79

1.23 ค่าใช้จ่ายในการชดเชยปลา

จากผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการชดเชยปลา พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 93.4 มีค่าใช้จ่ายในการชดเชยปลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 18,000 บาท รองลงมาร้อยละ 3.3 มีค่าใช้จ่ายในการชดเชยปลา 18,001-19,000 บาทและร้อยละ 3.3 มีค่าใช้จ่ายในการชดเชยปลา มากกว่า 19,000 บาท โดยค่าใช้จ่ายในการชดเชยปลาค่าสูงสุด 16,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการชดเชยปลาสูงสุด 30,000 บาท ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 16,473.33 บาท (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 ค่าใช้จ่ายในการชดเชยปลา

ค่าใช้จ่ายในการชดเชยปลา (บาท/ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 18,000	140	93.4
18,001-19,000	5	3.3
มากกว่า 19,000	5	3.3
รวม	150	100

ค่าใช้จ่ายต่ำสุด 16,000 บาท

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 16,473.33 บาท

ค่าใช้จ่ายสูงสุด 30,000 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,459.51

1.24 ต้นทุนในการเลี้ยงปลาชนิดแปลงเพศในรอบ 1 ปี

จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนในการเลี้ยงปลาของเกษตรกร พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 56.7 มีต้นทุนในการเลี้ยงปลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 400,000 บาท รองลงมาร้อยละ 26 มีต้นทุนในการเลี้ยงปลา มากกว่า 600,000 บาท และร้อยละ 17.3 มีต้นทุนในการเลี้ยงปลา 400,001-600,000 บาท โดยมีต้นทุนต่ำสุด 18,938 บาท ต้นทุนสูงสุด 4,142,000 บาท ต้นทุนเฉลี่ย 459,586.11 บาท (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 ต้นทุนในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศในรอบ 1 ปี

ต้นทุนการเลี้ยงปลา (บาท/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 400,000	85	56.7
400,001-600,000	26	17.3
มากกว่า 600,000	39	26
รวม	150	100

ต้นทุนต่ำสุด 18,938 บาท

ต้นทุนเฉลี่ย 459,586.11 บาท

ต้นทุนสูงสุด 4,142,000 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 486,713.97

1.25 น้ำหนักปลาที่ได้จากการเลี้ยง

จากผลการวิเคราะห์น้ำหนักปลาที่ได้จากการเลี้ยง พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 44 น้ำหนักปลาที่ได้จากการเลี้ยงของเกษตรกร น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 กิโลกรัม รองลงมาร้อยละ 38 น้ำหนักปลาที่ได้จากการเลี้ยง 20,001-40,000 กิโลกรัมและร้อยละ 18 น้ำหนักปลาที่ได้จากการเลี้ยง มากกว่า 40,000 กิโลกรัม โดยมีน้ำหนักต่ำสุด 1,730 กิโลกรัม น้ำหนักสูงสุด 204,000 กิโลกรัม และน้ำหนักเฉลี่ย 26,157.70 กิโลกรัม (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 น้ำหนักปลาที่ได้จากการเลี้ยง

น้ำหนักปลา (กิโลกรัม)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000	66	44
20,001-40,000	57	38
มากกว่า 40,000	37	18
รวม	150	100

น้ำหนักต่ำสุด 1,730 กิโลกรัม

น้ำหนักเฉลี่ย 26,157.70 กิโลกรัม.

น้ำหนักสูงสุด 204,000 กิโลกรัม

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 24,558.21

1.26 จำนวนพันธุ์ปลาของเกษตรกรที่เลี้ยงต่อรุ่น

จากผลการวิเคราะห์จำนวนพันธุ์ปลาของเกษตรกรที่เลี้ยงต่อรุ่น พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 82 มีจำนวนพันธุ์ปลาต่อรุ่น มากกว่า 15,000 ตัว รองลงมาร้อยละ 10 มีจำนวนพันธุ์ปลาการเลี้ยงต่อรุ่น น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 ตัว และร้อยละ 8 มีจำนวนพันธุ์ปลาที่เลี้ยงต่อรุ่น 10,001-15,000 ตัว โดยมีจำนวนพันธุ์ปลาที่เลี้ยงต่อรุ่นเฉลี่ย 47,150.01 ตัว (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 จำนวนพันธุ์ปลาของเกษตรกรที่เลี้ยงต่อรุ่น

จำนวนพันธุ์ปลาที่เลี้ยงต่อรุ่น (ตัว)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000	15	10
10,001-15,000	12	8
มากกว่า 15,000	123	82
รวม	150	100

จำนวนปลาต่ำสุด 2,000 ตัว จำนวนปลาเฉลี่ย 47,150.01 ตัว
 จำนวนปลาสูงสุด 575,002 ตัว ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 58,119.11

1.27 จำนวนรุ่นที่เลี้ยงปลาต่อปี

จากผลการวิเคราะห์จำนวนรุ่นที่เลี้ยงต่อปี พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 98.7 มีการเลี้ยงปลาต่อปี จำนวน 2 รุ่น และร้อยละ 1.3 มีการเลี้ยงปลาต่อปีจำนวน 1 รุ่น (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 จำนวนรุ่นที่เลี้ยงปลาต่อปี

จำนวนรุ่นที่เลี้ยงปลา (รุ่น/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	2	1.3
2	148	98.7
รวม	150	100

จำนวนรุ่นปลาต่ำสุด 1 รุ่น จำนวนรุ่นปลาเฉลี่ย 1.99 รุ่น
 จำนวนรุ่นปลาสูงสุด 2 รุ่น ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.12

1.28 ระยะเวลาในการเลี้ยงปลา

จากผลการวิเคราะห์ระยะเวลาในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศของเกษตรกร พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 80 มีระยะเวลาในการเลี้ยงปลา 7 เดือน รองลงมาร้อยละ 12 มีระยะเวลาในการเลี้ยงปลา 8 เดือน และร้อยละ 8 มีระยะเวลาในการเลี้ยงปลา 6 เดือน (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 ระยะเวลาในการเลี้ยงปลา

ระยะเวลาการเลี้ยงปลา (เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6	12	8
7	120	80
8	18	12
รวม	150	100

ระยะเวลาต่ำสุด 6 เดือน

ระยะเวลาเฉลี่ย 7.04 เดือน

ระยะเวลาสูงสุด 8 เดือน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45

1.29 สถานภาพตำแหน่งผู้นำทางสังคม

จากผลการวิเคราะห์สถานภาพตำแหน่งผู้นำทางสังคม พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 84.7 ไม่มีตำแหน่งผู้นำทางสังคม และร้อยละ 15.3 มีตำแหน่งทางสังคม ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการหมู่บ้าน ฯลฯ (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 สถานภาพตำแหน่งผู้นำทางสังคม

สถานภาพตำแหน่งผู้นำทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สังคม		
ไม่มีตำแหน่ง	127	84.7
มีตำแหน่ง	23	15.3
รวม	150	100

1.30 การมีตำแหน่งภายในกลุ่มชมรมผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ (กรรมกร)

จากผลการวิเคราะห์การมีตำแหน่งภายในกลุ่มชมรมผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 94.7 ไม่มีตำแหน่ง และร้อยละ 5.3 มีตำแหน่งภายในกลุ่มชมรม (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 การมีตำแหน่งภายในกลุ่มชมรมผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

การมีตำแหน่งภายในกลุ่ม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีตำแหน่ง	8	5.3
ไม่มีตำแหน่ง	142	94.7
รวม	150	100

1.31 การพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ประมงอำเภอทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเกี่ยวกับเรื่องการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการวิเคราะห์การพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ประมงอำเภอทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเกี่ยวกับเรื่องการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 86.7 ไม่เคยได้พบกับเจ้าหน้าที่ประมง และร้อยละ 13.3 เคยได้พบปะกับเจ้าหน้าที่ (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 การพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ประมงอำเภอทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเกี่ยวกับเรื่องการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

การพบปะกับเจ้าหน้าที่ประมง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อำเภอ		
เคย	20	13.3
ไม่เคย	130	86.7
รวม	150	100

1.32 การพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ในชมรมผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการวิเคราะห์การพบปะกับเจ้าหน้าที่ของชมรม พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 98 ได้พบปะพูดคุยกับทางเจ้าหน้าที่ของชมรม และร้อยละ 2 ไม่เคยพบปะพูดคุยกับทางเจ้าหน้าที่ชมรม (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 การพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในชมรม

การพบปะกับเจ้าหน้าที่ชมรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	147	98
ไม่เคย	3	2
รวม	150	100

1.33 การพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสอบถามข้อมูลกับเพื่อนเกษตรกรเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการวิเคราะห์การพบปะกับเพื่อนเกษตรกร พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 98 ได้พบปะพูดคุยกับเพื่อนเกษตรกร และร้อยละ 2 ไม่เคยพบปะพูดคุยกับเพื่อนเกษตรกร (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 การพบปะพูดคุยกับเพื่อนเกษตรกร

การพบปะกับเจ้าหน้าที่ชมรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	147	98
ไม่เคย	3	2
รวม	150	100

1.34 การเข้าร่วมการอบรมด้านการเลี้ยงปลาชนิดแปลงเพศ

ผลจากการวิเคราะห์การเข้าร่วมการอบรมด้านการเลี้ยงปลาชนิดแปลงเพศ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 92.7 ไม่ได้เข้าร่วมการอบรมการเลี้ยงปลาชนิดแปลงเพศ รองลงมาร้อยละ 6.6 เคยเข้าร่วมการอบรม 1 ครั้งต่อปี และร้อยละ 0.7 เคยเข้าร่วมการอบรม 2 ครั้งต่อปี (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 การเข้าร่วมการอบรมด้านการเลี้ยงปลาชนิดแปลงเพศ

การเข้าร่วมการอบรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	139	92.7
1	10	6.6
2	1	0.7
รวม	150	100

1.35 การเข้าร่วมดูงานด้านการเลี้ยงปลาชนิดแปลงเพศ

จากผลการวิเคราะห์การเข้าร่วมดูงานด้านการเลี้ยงปลาชนิดแปลงเพศ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.7 ไม่ได้ดูงานด้านการเลี้ยงปลาชนิดแปลงเพศ รองลงมาร้อยละ 8 เคยเข้าร่วมการดูงานด้านการเลี้ยงปลา 1 ครั้งต่อปี และร้อยละ 1.3 เคยเข้าร่วมการดูงานด้านการเลี้ยงปลา 2 ครั้งต่อปี (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 การเข้าร่วมดูงานด้านการเลี้ยงปลาชนิดแปลงเพศ

การเข้าร่วมดูงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	136	90.7
1	12	8
2	2	1.3
รวม	150	100

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ ในอำเภอพาน จังหวัด เชียงราย

การวัดความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ โดยกำหนดเกณฑ์การวัดเป็น 2 ระดับ คือ ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ โดยวัดจากรายได้การขายปลาสุทธิเฉลี่ย / ไร่ โดย รายได้เฉลี่ยสุทธิ / ไร่ คือ 20,276 บาท มากกว่า 20,276 บาท / ไร่ หมายความว่า ประสบความสำเร็จ น้อยกว่า 20,276 บาท / ไร่ หมายความว่า ไม่ประสบความสำเร็จ (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ ในอำเภอพาน จังหวัด เชียงราย

ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบความสำเร็จ	93	62
ไม่ประสบความสำเร็จ	57	38
รวม	150	100

เมื่อพิจารณาความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ พบว่า ร้อยละ 62 ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ และร้อยละ 38 ไม่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทดสอบสมมติฐาน คือ ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศในอำเภอบางจังหวัดเชียงราย

การทดสอบสมมติฐานผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences/SPSS PC) โดยใช้ค่าทดสอบไคสแควร์ (Chi – square test) ในการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การเลี้ยงปลา แรงงานในครัวเรือน ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลา จำนวนบ่อที่ใช้เลี้ยงปลา หนี้สิน ต้นทุนการเลี้ยงปลา การจำหน่ายปลา การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชมรม การติดต่อกับเพื่อนเกษตรกร การเข้าร่วมฝึกอบรม ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรเรื่องการเลี้ยงปลา กับ ความสำเร็จของเกษตรกรในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ โดยใช้ค่าทดสอบไคสแควร์ (Chi – square test) ในการวิเคราะห์ซึ่งปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่เป็นเพศชาย ร้อยละ 49.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 29.4 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ เกษตรกรที่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 12.7 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 8.6 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับความสำเร็จของเกษตรกร

เพศ	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
ชาย	74 (49.3)	44 (29.4)	118 78.7
หญิง	19 (12.7)	13 (8.6)	32 (21.3)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{(จำนวน)} = 0.119$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

$$df = 1$$

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความสำเร็จของเกษตรกร

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี ร้อยละ 12 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 5.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ เกษตรกรที่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 27.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 18.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ ส่วนเกษตรกรที่มีอายุมากกว่า 50 ปี เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ร้อยละ 34 และร้อยละ 14 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ พบว่าอายุของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 กล่าวคือ อายุของเกษตรกรที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

อายุ	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี	18 (12)	8 (5.3)	26 (17.3)
41-50 ปี	41 (27.3)	28 (18.7)	69 (46)
มากกว่า 50 ปี	34 (22.7)	21 (14)	55 (36.7)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{\text{(คำนวณ)}} = 0.773$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{\text{(ตาราง)}} = 5.99$$

$$df = 2$$

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีสถานภาพโสดหรือสมรสแล้ว ร้อยละ 54.7 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 35.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ ส่วนเกษตรกรที่มีสถานภาพหย่าร้างหรือเป็นหม้าย ร้อยละ 7.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 2 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ พบว่าสถานภาพของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 กล่าวคือ สถานภาพสมรสของเกษตรกรที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

สถานภาพสมรส	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
โสด/สมรส	82 (54.7)	53 (35.3)	135 (90)
หย่าร้าง/หม้าย	11 (7.3)	4 (2)	15 (10)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{(กำหนด)} = 2.42$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 7.81$$

$$df = 3$$

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 28.7 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 17.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษา ร้อยละ 33.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 20.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์พบว่าระดับการศึกษาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 นั่นคือ การศึกษาของเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีความสำเร็จมากกว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาน้อย (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

ระดับการศึกษา	ความสำเร็จของเกษตรกร		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
น้อยกว่าหรือเท่ากับชั้น ประถมศึกษา	43 (28.7)	26 (17.3)	69 (46)
สูงกว่าประถมศึกษา	50 (33.3)	31 (20.7)	81 (54)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{(ค่ารวม)} = 11.677$$

S = มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 5.99$$

$$df = 2$$

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศน้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี ร้อยละ 34.7 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 19.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ เกษตรกรที่มีประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศมากกว่า 8 ปี ร้อยละ 27.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 18.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ กับ ความสำเร็จของเกษตรกร พบว่าประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 นั่นคือ เกษตรกรที่มีประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศที่ต่างกันไม่มีผลต่อความสำเร็จของเกษตรกร (ตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

ประสบการณ์การเลี้ยง ปลานิล(ปี)	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ปี	52 (34.7)	29 (19.3)	81 (54)
มากกว่า 8 ปี	41 (27.3)	28 (18.7)	69 (46)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{(จำนวน)} = 0.361$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

df = 1

3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยเลี้ยงปลา กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการศึกษาพบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยเลี้ยงปลา 1-2 คน ร้อยละ 49.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 30 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยเลี้ยงปลา มากกว่า 2 คน ร้อยละ 12.7 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 8 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยเลี้ยงปลา กับความสำเร็จของเกษตรกร พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 กล่าวคือ จำนวนสมาชิกที่ช่วยเลี้ยงปลาที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อความสำเร็จ (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยเหลือญาติกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยเหลือญาติ(คน)	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
1-2 คน	74 (49.3)	45 (30)	119 (79.3)
มากกว่า 2 คน	18 (12.7)	12 (8)	30 (20.7)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 0.48$$

S = มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

$$df = 1$$

3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลากับความสำเร็จของเกษตรกร

จากผลการศึกษาพบว่า ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาของเกษตรกร 1-5 ไร่ ร้อยละ 22.7 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 11.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาของเกษตรกร 6-10 ไร่ ร้อยละ 20.7 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ร้อยละ 14.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จและขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาของเกษตรกรมากกว่า 10 ไร่ ร้อยละ 18.6 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 12 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลากับความสำเร็จของเกษตรกรพบว่าขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาของเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (ตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลากับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในแปลงเพศ

ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลา (ไร่)	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในแปลงเพศ		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
1-5 ไร่	34 (22.7)	17 (11.3)	51 (34)
6-10 ไร่	31 (20.7)	22 (14.7)	53 (35.3)
มากกว่า 10 ไร่	28 (18.6)	18 (12)	46 (30.7)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{(จำนวน)} = 0.773$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 5.99$$

df = 2

3.8 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบ่อของเกษตรกรกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในแปลงเพศ

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนบ่อปลา 1-5 บ่อ ร้อยละ 36 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 19.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ ส่วนเกษตรกรที่มีจำนวนบ่อปลา มากกว่า 5 บ่อ ร้อยละ 26 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 18.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบ่อปลาของเกษตรกรกับความสำเร็จของเกษตรกรพบว่าจำนวนบ่อของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (ตารางที่ 44)

All rights reserved

ตารางที่ 44 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบ่อปลาของเกษตรกรกับความสำเเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา
นิลแปลงเพศ

จำนวนบ่อปลาของเกษตรกร (บ่อ)	ความสำเเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ		รวม
	ประสบความสำเเร็จ	ไม่ประสบความสำเเร็จ	
1-5 บ่อ	54 (36)	29 (19.3)	83 (55.3)
มากกว่า 5 บ่อ	39 (26)	28 (18.7)	67 (44.7)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{\text{(คำนวณ)}} = 1.879$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{\text{(ตาราง)}} = 3.84$$

df = 1

3.9 ความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินของเกษตรกรกับความสำเเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่มีหนี้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200,000 บาท ร้อยละ 33.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเเร็จ และร้อยละ 21.5 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเเร็จ เกษตรกรที่มีหนี้สิน 200,001 - 400,000 บาท ร้อยละ 16.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเเร็จ และร้อยละ 6.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเเร็จ ส่วนเกษตรกรที่มีหนี้มากกว่า 400,000 ร้อยละ 10.4 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเเร็จ และร้อยละ 11.8 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเเร็จ จำนวนเกษตรกร 150 คน มีเกษตรกรที่ไม่มีหนี้สินเลยจำนวน 15 คน เกษตรกรที่มีหนี้สินทั้งหมด 135 คน

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินของเกษตรกรกับความสำเเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ พบว่าหนี้ของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (ตารางที่ 45)

ตารางที่ 45 ความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินของเกษตรกรกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

หนี้สิน	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200,000	45 (33.3)	29 (21.5)	74 (54.8)
200,001 – 400,000	22 (16.3)	9 (6.7)	31 (23)
มากกว่า 400,000	14 (10.4)	16 (11.8)	30 (22.2)
รวม	81 (60)	54 (40)	135 (100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 3.796$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) = 5.99$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$df = 2$$

3.10 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนสุทธิการเลี้ยงปลาของเกษตรกรกับความสำเร็จของเกษตรกร

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีต้นทุนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ร้อยละ 24 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 20 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ เกษตรกรที่มีต้นทุนสุทธิมากกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 38 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและ ร้อยละ 18 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนสุทธิของเกษตรกรกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ พบว่าต้นทุนสุทธิของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (ตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนสุทธิของเกษตรกรกับความสำเร็จของเกษตรกร

ต้นทุนสุทธิ/ไร่	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในแปลงเพศ		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000	36 (24)	30 (20)	66 (44)
มากกว่า 50,000 บาท	57 (38)	27 (18)	84 (56)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{\text{(คำนวณ)}} = 2.780$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{\text{(ตาราง)}} = 3.84$$

$$df = 1$$

3.11 ความสัมพันธ์ระหว่างการจำหน่ายปลาของเกษตรกรกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในแปลงเพศ

จากผลการศึกษาพบว่า การจำหน่ายปลาของเกษตรกรให้ชมรม ร้อยละ 41.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 28.7 การจำหน่ายปลาของเกษตรกรให้พ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 15.4 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 8.6 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ ส่วน การจำหน่ายปลาเอง ร้อยละ 5.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 0.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการจำหน่ายปลาของเกษตรกรกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในแปลงเพศ พบว่าการจำหน่ายปลาของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 นั้น (ตารางที่ 47)

ตารางที่ 47 ความสัมพันธ์ระหว่างการจำหน่ายปลาของเกษตรกรกับความสำเเร็จของเกษตรกร

การจำหน่ายปลาของ เกษตรกร	ความสำเเร็จของเกษตรกร		รวม
	ประสบความสำเเร็จ	ไม่ประสบความสำเเร็จ	
ชมรม	62 (41.3)	43 (28.7)	105 (70)
พ่อค้าคนกลาง	23 (15.4)	13 (8.6)	36 (24)
ขายเอง	8 (5.3)	1 (0.7)	9 (6)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 3.205$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 5.99$$

df = 2

3.12 ความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะกับเจ้าหน้าที่ประมงกับความสำเเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่เคยพบปะกับเจ้าหน้าที่ประมง ร้อยละ 4 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเเร็จ และร้อยละ 58 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเเร็จ เกษตรกรที่ไม่เคยพบปะกับเจ้าหน้าที่ประมง ร้อยละ 9.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเเร็จ และร้อยละ 28.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะกับเจ้าหน้าที่ประมงกับความสำเเร็จของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรที่มีการพบปะกับเจ้าหน้าที่ประมงไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 นั้น (ตารางที่ 48)

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 48 ความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะกับเจ้าหน้าที่ประมงกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

การพบปะเจ้าหน้าที่ประมง	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
เคย	6 (4)	87 (58)	93 (62)
ไม่เคย	14 (9.3)	43 (28.7)	57 (38)
รวม	20 (13.3)	130 (86.7)	150 (100)

$\chi^2_{(จำนวน)} = 10.030$ $\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$
 NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ df = 1

3.13 ความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะกับเจ้าหน้าที่ชมรมกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่เคยพบปะกับเจ้าหน้าที่ชมรม ร้อยละ 60.7 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 37.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ เกษตรกรที่ไม่เคยพบปะกับเจ้าหน้าที่ชมรม ร้อยละ 1.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและร้อยละ 0.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะกับเจ้าหน้าที่ชมรมกับความสำเร็จของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรที่มีการพบปะกับเจ้าหน้าที่ชมรมไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (ตารางที่ 49)

ตารางที่ 49 ความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะกับเจ้าหน้าที่ชมรมกับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

การพบปะเจ้าหน้าที่ชมรม	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศผู้เลี้ยง		รวม
	ปลานิลแปลงเพศ		
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
เคย	91 (60.7)	56 (37.3)	147 (98)
ไม่เคย	2 (1.3)	1 (0.7)	3 (2)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{(จำนวน)} = 0.028$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

df = 1

3.14 ความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะกับเพื่อนเกษตรกรกับความสำเร็จของเกษตรกร

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่พบปะกับเพื่อนเกษตรกร ร้อยละ 60.7 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและ ร้อยละ 37.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ เกษตรกรที่ไม่เคยพบปะกับเพื่อนเกษตรกรมี ร้อยละ 1.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและร้อยละ 0.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะกับเพื่อนเกษตรกรกับความสำเร็จของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรที่มีการพบปะกับเพื่อนเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (ตารางที่ 50)

ตารางที่ 50 ความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะกับเพื่อนเกษตรกรกับความสำเร็จของเกษตรกร

การพบปะกับเพื่อนเกษตรกร	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศผู้เลี้ยง		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
เคย	91 (60.7)	56 (37.3)	147 (98)
ไม่เคย	2 (1.3)	1 (0.7)	3 (2)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{(จำนวน)} = 0.028$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

df = 1

3.15 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ฝึกอบรมการเลี้ยงปลากับความสำเร็จของเกษตรกร

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่เคยมีประสบการณ์ฝึกอบรมการเลี้ยงปลาร้อยละ 4 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และร้อยละ 3.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จมีความสำเร็จ ส่วนเกษตรกรที่ไม่เคยมีประสบการณ์ฝึกอบรมการเลี้ยงปลา ร้อยละ 58 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและ ร้อยละ 34.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จเกษตรกร

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ฝึกอบรมการเลี้ยงปลากับความสำเร็จของเกษตรกร พบว่าประสบการณ์ฝึกอบรมการเลี้ยงปลาไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (ตารางที่ 51)

ตารางที่ 51 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ฝึกอบรมการเลี้ยงปลากับความสำเร็จของเกษตรกร

ประสบการณ์ฝึกอบรมการเลี้ยงปลา	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศผู้เลี้ยง		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
เคย	6 (4)	5 (3.3)	11 (7.3)
ไม่เคย	87 (58)	52 (34.7)	139 (92.7)
รวม	93 (62)	57 (38)	150 (100)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 0.28$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

$$df = 1$$

3.16 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลากับความสำเร็จของเกษตรกร

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลาได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 คะแนน ร้อยละ 30.7 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและร้อยละ 21.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ ส่วนเกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลาได้คะแนน 9 คะแนนขึ้นไป ร้อยละ 31.3 เป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและ ร้อยละ 16.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลากับความสำเร็จของเกษตรกร พบว่าความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลาไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (ตารางที่ 52)

ตารางที่ 52 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลากับความสำเร็จของเกษตรกร

ความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลา	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศผู้เลี้ยง		รวม
	ประสบความสำเร็จ	ไม่ประสบความสำเร็จ	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ	46	32	78
8 คะแนน	(30.7)	(21.3)	(52)
9 คะแนนขึ้นไป	47	25	72
	(31.3)	(16.7)	(48)
รวม	93	57	150
	(62)	(38)	(100)

$$\chi^2_{\text{(จำนวน)}} = 0.631$$

NS = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

$$\chi^2_{\text{(ตาราง)}} = 3.84$$

$$df = 1$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาในแปลงเพศ

4.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของชมรม

ผลจากการวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการของชมรม โดยใช้แบบสอบถาม เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของชมรมทั้งหมด 10 ข้อ ให้เกษตรกรทำ ผลปรากฏว่า จำนวนเกษตรกรที่สามารถตอบถูกมากที่สุด ตามลำดับคือ ในข้อที่ 1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 และ 10 จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีความรู้ในเรื่อง การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน , การได้รับความรู้เรื่องการเลี้ยงปลา , การประสบผลสำเร็จ , การตัดสินใจ , การวางแผนและแบ่งงาน , การประชุม จำนวนเกษตรกรที่ตอบผิด คือ ข้อที่ 9 และ 8 จำนวน 44 และ 29 คิดเป็นร้อยละ 29.3 และ 19.3 ตามลำดับ แสดงว่าเกษตรกรมีความรู้เรื่อง การดำเนินงาน และกิจกรรมของชมรมเป็นจำนวนที่น้อยตามลำดับ (ตารางที่ 53)

ตารางที่ 53 จำนวนเกษตรกรที่ตอบคำถามถูกและผิด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของชมรม	จำนวนคน ตอบถูก (ร้อยละ)	จำนวนคนที่ ตอบผิด (ร้อยละ)
1. การช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะเกิดขึ้น เมื่อเข้าเป็นสมาชิกของชมรม	150 (100)	0 (0)
2. สมาชิกจะได้รับความรู้วิชาการเกี่ยวกับการเลี้ยงปลา เมื่อเข้าเป็นสมาชิกชมรม	150 (100)	0 (0)
3. ทางเลือกในการทำกิจกรรมของชมรมมาจากการตัดสินใจของประธานชมรมเท่านั้น	150 (100)	0 (0)
4. การที่สมาชิกชมรมผู้เลี้ยงปลาในแปลงเพศจะประสบผลสำเร็จต้องอาศัยสมาชิกชมรมเข้าร่วมกิจกรรม	150 (100)	0 (0)
5. การคัดเลือกประธานชมรมจะต้องมาจากบุคคลที่มีฐานะเท่านั้น	150 (100)	0 (0)
6. การตัดสินใจดำเนินกิจกรรมจะไม่ผิดพลาดเมื่อสมาชิกชมรมช่วยกันคิดและตัดสินใจ	150 (100)	0 (0)
7. ในการทำกิจกรรมใดก็ตามให้บรรลุผลสำเร็จ สมาชิกชมรมต้องมีการวางแผนและแบ่งงานกันทำ	150 (100)	0 (0)

(ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของชมรม	จำนวนคนที่ตอบถูก (ร้อยละ)	จำนวนคนที่ตอบผิด (ร้อยละ)
8. การดำเนินงานของทางชมรมเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ	121 (80.7)	29 (19.3)
9. กิจกรรมของชมรมที่สมาชิกช่วยกันทำต้องก่อให้เกิดรายได้และผลตอบแทนแก่สมาชิก	106 (70.7)	44 (29.3)
10. การประชุมจะช่วยให้สมาชิกชมรมผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศได้แสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	150 (100)	0 (0)

ข้อที่ตอบถูกมี 8 ข้อคือ ข้อ 1,2,4,6,7,8,9 และ 10

ข้อที่ตอบผิดมี 2 ข้อคือ ข้อ 3 และ 5

3.2 ความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

ผลจากการวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ โดยใช้แบบสอบถามให้ตอบข้อที่ถูกที่สุดที่สุดเกี่ยวกับเรื่องการเลี้ยงปลานิลทั้งหมด 10 ข้อ ให้เกษตรกรทำ ผลปรากฏว่า จำนวนเกษตรกรที่สามารถตอบถูกมากที่สุด ตามลำดับคือ ในข้อที่ 6 และ 9 จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวนเกษตรกรที่ตอบถูกรองลงมาคือข้อ 1, 2 และ 8 จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 98.7 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีความรู้เรื่องการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศในเรื่องอัตราส่วนผสมที่เหมาะสมของปุ๋ยในการทำน้ำเขียว , สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคในปลา, ขั้นตอนในการเตรียมบ่อ , การกำจัดสิ่งรก วัชพืชและพันธุ์ไม้ น้ำและการทำให้น้ำในบ่อมีสีเขียวยังจัดเกินไป ส่วนจำนวนเกษตรกรที่ตอบคำถามผิดมากที่สุดคือ ข้อ 7 แสดงว่าเกษตรกรมีความรู้เรื่องประโยชน์จากการทำน้ำเขียวน้อย (ตารางที่ 54)

ตารางที่ 54 ความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศที่ถูกต้องที่สุด

ความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ	จำนวนคนที่ตอบถูก (ร้อยละ)	จำนวนคนที่ตอบผิด (ร้อยละ)
1. ขั้นตอนในการเตรียมบ่อ	148 (98.7)	2 (1.3)
2. การกำจัดสิ่งรก วัชพืชและพันธุ์ไม้น้ำต่าง ๆ	148 (98.7)	2 (1.3)
3. การตากบ่อกอกให้แห้งสนิทก่อนใส่ลงในบ่อปลา	139 (92.7)	11 (7.3)
4. การจัดการน้ำในบ่อระยะที่มีการใส่ปุ๋ย	77 (13.3)	130 (86.7)
5. อัตราการใส่ปุ๋ยคอกลงในบ่อเลี้ยงปลาครั้งแรก	125 (83.3)	25 (16.7)
6. อัตราส่วนผสมที่เหมาะสมของปุ๋ยในการทำน้ำเขียว	150 (100)	0 (0)
7. สิ่งที่ไม่ใช่ประโยชน์จากการทำน้ำเขียว	91 (60.7)	59 (39.3)
8. การระวังอย่าให้น้ำในบ่อเลี้ยงมีสีเขียวเข้มจัดเกินไป	148 (98.7)	2 (1.3)
9. ไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคในปลา	150 (100)	0 (0)
10. ก่อนการจับปลา 3 วันทำไม่ต้องมีการงดให้อาหารปลา	131 (87.3)	19 (12.7)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

การวัดความรู้ในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศในที่นี้ ได้ใช้แบบทดสอบ โดยมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน ให้เกษตรกรได้ทำ ผลปรากฏว่า เกษตรกรที่ทำคะแนน ได้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย 8.57 คะแนน มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 48 และมีคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยมีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 52 แสดงว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จัดว่ามีความรู้ในระดับดี โดยใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา (ตารางที่ 55)

ตารางที่ 55 คะแนนระดับความรู้ในการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 8 คะแนน	78	52
9 คะแนนขึ้นไป	72	48
รวม	150	100

คะแนนต่ำสุด 7 คะแนน

คะแนนเฉลี่ย 8.57 คะแนน

คะแนนสูงสุด 10 คะแนน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.878

ผลการวัดความรู้ผลความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ โดยใช้แบบสอบถามถูกผิด เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงปลานิลทั้งหมด 10 ข้อ ให้เกษตรกรทำ ผลปรากฏว่า จำนวนเกษตรกรที่สามารถตอบถูกมากที่สุด ตามลำดับคือ ในข้อที่ 1, 4, 5, 7 และ 8 จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวนเกษตรกรที่ตอบถูกรองลงมาคือข้อ 3, 6, 9 และ 10 จำนวน 149 คิดเป็นร้อยละ 99.3 และข้อ 2 จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 98.7 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีความรู้เรื่องการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศในเรื่องการละลายปุ๋ยในน้ำก่อนใส่บ่อ, การให้อาหารปลาโดยการหว่าน, การกินอาหารของปลา, น้ำมีสีเขียวเกินไป และการตรวจสอบสีของน้ำเขียว, อัตราการใส่ปุ๋ยคอกครั้งแรก, อุณหภูมิของน้ำ, การให้อาหารสมทบ, การสูมวัดขนาดของปลา, การให้น้ำไหลเวียนในบ่อ ตามลำดับ (ตารางที่ 56)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ตารางที่ 56 จำนวนเกษตรกรที่ตอบคำถามถูกและผิด

ความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงปลาในแปลงเพศ	จำนวนคนที่ตอบถูก (ร้อยละ)	จำนวนคนที่ตอบผิด (ร้อยละ)
1. ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยนาหรือปุ๋ยยูเรียต้องนำมาละลายน้ำก่อนจึงนำไปใส่ให้ตัวบ่อ	150 (100)	0 (0)
2. ในระยะที่มีการใส่ปุ๋ยนั้นน้ำในบ่อจะต้องมีการไหลเวียนเข้า-ออกอยู่ตลอดเวลา	148 (98.7)	2 (1.3)
3. การใส่ปุ๋ยคอกลงในบ่อเลี้ยงปลาครั้งแรกควรใส่ในอัตรา 250 - 300 กิโลกรัม/ไร่	149 (99.3)	1 (0.7)
4. การให้อาหารปลาต้องหว่านกระจายให้ทั่วบ่อไม่ควรให้จุดใดจุดหนึ่ง	150 (100)	0 (0)
5. ปลาจะกินอาหารมากขึ้นและต้องการพลังงานสูงในฤดูหนาวหรืออุณหภูมิต่ำ	150 (100)	0 (0)
6. น้ำที่มีอุณหภูมิสูงจะช่วยเร่งปฏิกิริยาการเน่าเปื่อยของอาหารทำให้ปริมาณออกซิเจนในน้ำเพิ่มสูงขึ้น	149 (99.3)	1 (0.7)
7. หากน้ำมีสีเขียวเกินไปแสดงว่ามีการใส่ปริมาณปุ๋ยน้อยเกินไป	150 (100)	0 (0)
8. การตรวจสีของน้ำเขียวโดยจุ่มผ้ามีระดับข้อศอกถ้าเห็นผ้ามีสีกลางๆ แสดงว่าน้ำเขียวใช้ได้	150 (150)	0 (0)
9. การให้อาหารปลาสมควรควรให้บ่อยๆ และปริมาณมาก ๆ	149 (99.3)	1 (0.7)
10. มีการสูมวัดขนาดของปลาก่อนว่าปลาได้ขนาดตามที่ตลาดต้องการ	149 (99.3)	1 (0.7)

ข้อที่ตอบถูกมี 6 ข้อคือ ข้อ 1,3,4,6,8 และ 10

ข้อที่ตอบผิดมี 4 ข้อคือ ข้อ 2,5,7 และ 9

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านการผลิตและการตลาดของชมรมผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

ในการศึกษาการสนับสนุนด้านการผลิตและการตลาดของชมรมผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศในอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ได้สอบถามโดยใช้คำถามปลายเปิด โดยเกษตรกรให้ความเห็นดังนี้

ก. ด้านการผลิต

1. ชมรมสนับสนุนโดยการให้ความรู้เรื่องการผลิต เลี้ยงปลา ดูแลสมาชิกและให้คำปรึกษาแก่สมาชิก (มีผู้ตอบ 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 36)
2. ชมรมมีการให้เครดิตอาหารปลาแก่สมาชิกสามารถนำไปใช้เลี้ยงปลาก่อนได้ (มีผู้ตอบ 150 ราย คิดเป็นร้อยละ 100)

ข. ด้านการตลาด

1. ชมรมเป็นผู้ประสานงานในด้านการขายปลาให้แก่สมาชิก (มีผู้ตอบ 150 ราย คิดเป็นร้อยละ 100)
2. มีการกำหนดราคาปลาที่ยุติธรรมแก่ผู้เลี้ยง (มีผู้ตอบ 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.67)

ตอนที่ 6 ข้อมูลเรื่องปัญหาและอุปสรรค แนวทางแก้ไขปัญหาตลอดจนข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ

ในการศึกษาปัญหาและอุปสรรคแนวทางแก้ไขปัญหาตลอดจนข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลแปลงเพศ ได้สอบถามโดยใช้คำถามปลายเปิด โดยเกษตรกรให้ความเห็นต่อประเด็นทั้ง 3 เรื่องไว้คือ

ก. ปัญหาและอุปสรรค

1. เกษตรกรขาดเงินทุนในการเลี้ยง (มีผู้ตอบ 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.67)
2. เกษตรกรต้องรอคิวในการจับปลานานเนื่องจากสมาชิกมีมากและบางช่วงตลาดมีความต้องการปลาน้อยลง (มีผู้ตอบ 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.67)
3. เกษตรกรบางรายมีน้ำไม่เพียงพอสำหรับการเลี้ยงปลา (มีผู้ตอบ 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.67)
4. น้ำท่วมบ่อเลี้ยงปลาของเกษตรกรที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำสาธารณะ (มีผู้ตอบ 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67)
5. เจ้าหน้าที่ประมงให้การดูแลและให้ความรู้กับเกษตรกรในพื้นที่ของตนเองน้อยเกินไป

ข. แนวทางแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. ให้ทางรัฐบาลช่วยเหลือในการหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยถูกให้กับเกษตรกร
2. อยากให้ทางราชการช่วยเหลือในการหาตลาดขายปลาเพิ่มเพื่อลดปัญหาที่เกษตรกรต้องรอคิวในการจับปลา
3. อยากให้ชลประทานขยายเขตพื้นที่การรับน้ำให้มากขึ้น
4. ต้องการคันกันลำนํ้าเพื่อป้องกันน้ำท่วมบ่อเลี้ยงปลาของเกษตรกร
5. อยากให้เจ้าหน้าที่ประมงช่วยมาดูแลเกษตรกรในพื้นที่ของตนให้มากขึ้น